

Cele lekcji – wymagania ogólne

- wyjaśnienie, na czym polega metoda zapłodnienia *in vitro*;
- przedstawienie nauki Kościoła na temat *in vitro*.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- uzasadnia, że Bóg jest Panem życia;
- prezentuje i uzasadnia naukę Kościoła na temat *in vitro*.

Wartości

- obrona zagrożonego życia;
- postawa odpowiedzialności za świat stworzony, siebie i drugiego człowieka;
- weryfikowanie treści otrzymanych informacji na temat *in vitro*.

Propozycja realizacji

Wprowadzenie

Metoda – wykład. Nauczyciel omawia, na czym polega procedura zapłodnienia *in vitro*: kwalifikacja i przygotowanie do programu, stymulacja hormonalna, pobranie komórek jajowych, pobranie nasienia, zapłodnienie *in vitro*, transfer zarodków do macicy, potwierdzenie ciąży. Podkreśla, że do zapłodnienia *in vitro* (co z łaciny oznacza dosłownie ‘w szkle’) dochodzi w warunkach laboratoryjnych, poza kobiecym układem rozrodczym i polega ono na połączeniu komórki jajowej z plemnikiem.

Podsumowanie: Kościół katolicki od zawsze bronił świętości życia i zawsze wypowiada się na temat osiągnięć nauki, dotyczących ludzkiego życia i metod, które dotyczą praw osoby ludzkiej. W kwestii zapłodnienia *in vitro* stanowisko jest jasne – Kościół sprzeciwia się tej metodzie zapłodnienia.

Rozwinięcie tematu

Metoda – graffiti. Uczniowie zapoznają się z tekstami w podręczniku. Następnie nauczyciel dzieli klasę na cztery grupy. Każda otrzymuje plakat z rozpoczętym zdaniem:

1. Osiągnięcia nauki i techniki, które łączą się z przekroczeniem praw Boskich, niosą ze sobą zagrożenie, ponieważ...
2. Kościół sprzeciwia się metodzie *in vitro*, ponieważ...
3. Dziecko nie może być traktowane jako towar, ponieważ...
4. „Produkcja” dzieci skrojonych na miarę oczekiwań rodziców jest niebezpieczna, ponieważ...

Plakaty krążą od grupy do grupy. Po wyczerpaniu możliwości odpowiedzi uczniowie wieszają plakaty i odczytują zapisane zdania.

Podsumowanie: Kościół katolicki odnosi się krytycznie do metody zapłodnienia pozaustrojowego *in vitro*, ponieważ nie jest w stanie obronić każdego ludzkiego życia, które powstanie w trakcie realizacji tego programu. Znaczna część zarodków powstałych w wyniku programu *in vitro* trafia do ciekłego azotu, gdzie zostają zamrożone na nieokreślony czas.

Źródło: <https://ostrzegamy.online/eksperyment-na-gatunku-ludzkiem-niebezpieczenstwa-in-vitro> (dostęp: 21.03.2022).

Dziecko nie może być traktowane jako produkt laboratoryjny czy towar, który można zwrócić, wymienić, poprawić. Dziecko jest darem Boga – człowiekiem, który zasługuje na miłość w każdej sytuacji.

W oczekiwaniu na dziecko nigdy nie można się zastanawiać lub podawać w wątpliwość, czy spełni ono pokładane w nim nadzieje (charakter, inteligencja itd.) i aspiracje rodziców, którzy tyle trudu i ofiar włożyli w jego powstanie. Dziecko nie może być przedmiotem pożądania i uzurpacji, często w celu zaspokojenia pragnień rodziców.

Źródło: <http://www.warszawa.franciszkanie-warszawa.pl/kosciol-wobec-invitro/> (dostęp: 22.03.2022).

Zakończenie

Nauczyciel odczytuje fragment artykułu Joanny Bątkiewicz-Brożek: *Franciszek uderzył w in vitro*:

Ułg nie ma i nie będzie. Ani dla aborcji, ani dla *in vitro* – mówi papież. Media „głównego nurtu” przemilczały ostre słowa Franciszka. Ciekawe czemu?

To chyba jedno z najmocniejszych wystąpień Franciszka od początku jego pontyfikatu. „Uważajcie i nie eksperymentujcie, nie igrzajcie sobie z życiem człowieka!” – niemal grzmiał papież do ponad siedmiu tysięcy lekarzy zgromadzonych na sympozjum w Rzymie. Ostre słowa w obronie życia współgrały z gestykulacją Franciszka, jak nigdy dotąd stanowczą. Papież nie czytał z przygotowanej kartki, a jedynie wymachiwał nią i mówił: „Życie ludzkie jest święte! Każde, bez wyjątku! I każde działanie przeciw życiu jest grzechem wymierzonym w samego Boga!”. Oraz: „Kiedy byłem w Argentynie, wmawiano mi, jak i całemu społeczeństwu, że aborcja czy eutanazja to kwestie religijne. Nieprawda!”. Oraz: „Waszym obowiązkiem jest wyrażać sprzeciw sumienia przy aborcji, *in vitro* i eutanazji!”.

Papież trafił w sedno dzisiejszego zakłamania w odniesieniu do „zabiegów” wymierzonych w życie: „Dzisiaj dominuje myślenie i logika fałszywego współczucia: rzekomo pomaga się kobietom w trudnej sytuacji i dokonuje aborcji, czy też proponuje się godne zakończenie życia na drodze eutanazji, czy też dokonuje się naukowego zamachu na życie, produkując dzieci w laboratorium. Dziecko traktuje się jako należność, a nie dar. Używa się też jednych istnień ludzkich, by ocalić rzekomo inne” – podkreślił Franciszek.

I padły też inne mocne określenia, że zarówno *in vitro* jak i badania na embrionach sprowadzają człowieka do roli „doświadczalnych królików”.

Franciszek powiedział wyraźnie, że nie ma i nie może być ani ulgi, ani fałszywego współczucia dla osób biorących udział w zabijaniu dzieci czy ich produkcji. Tak, papież użył słowa dosadnego wobec *in vitro*. Nie „sztuczna prokreacja” (choć i to brzmi dla mnie makabrycznie), ale nazwał ten proceder „produkcją ludzi”. I tak trzeba by o *in vitro* mówić, może wtedy choć trochę zbrzydłoby w oczach jego zwolenników.

<https://www.gosc.pl/doc/2248559.Franciszek-uderzyl-w-in-vitro> (dostęp: 23.03.2022)

Notatka

Życie ludzkie od chwili poczęcia powinno być w sposób absolutny szanowane i chronione. Bóg stworzył kobietę oraz mężczyznę, aby przekazywali życie w akcie miłości małżeńskiej, przez nich samych i wyłącznie przez nich. Traktowanie embrionów jako materiału biologicznego, produkowanie ich, mrożenie lub wykorzystywanie do celów badawczych jest absolutnie niemoralne i uznać je należy za złamanie zakazu zabijania. Dziecko nie może być uważane za przedmiot własności innego człowieka – za coś, do czego ma się rzekomo prawo. Mimo sprzeciwu wobec procedury *in vitro* dzieci powstałe w ten sposób należy przyjąć z miłością i szacunkiem.

Korelacja z edukacją szkolną

- język polski – pojęcia: manipulacja, dezinformacja;
- wiedza o społeczeństwie – spory światopoglądowe na temat *in vitro*;
- wychowanie do życia w rodzinie – prawa i obowiązki małżonków i rodziców;
- biologia – zapłodnienie zewnątrzustrojowe, problemy społeczne i etyczne związane z rozwojem inżynierii genetycznej.